

Alexander Hertug Alexander af Sønderborg 1573 1627

Udskriv | Email | Visninger: 3501

Alexander Hertug Alexander af Sønderborg

Alexander, hertug af Slesvig-Holsten-Sønderborg (20. januar 1573 i Sønderborg – 13. marts 1627) var hertug af Slesvig-Holsten-Sønderborg.

Han var tredje søn af Kong Frederik IIs broder hertug Hans den yngre af Sønderborg i første ægteskab med Elisabeth af Brunsvig-Grubenhagen. Han var født 1573 og ægtede 26. november 1605 i Oldenburg en datter af grev Johan Günther af Schwarzburg, Dorothea, med hvem han satte bo på det af brødrene von Quernheim købte gods Beck i bispedømmet Minden (i Westfalen). Senere opholdt han sig som oftest hos den gamle fader på Sønderborg Slot. Da denne døde (9. oktober 1622), arvede Alexander i følge testamentet hovedlodden i det lille hertugdømme, nemlig Sønderborg by, slot og ladegård tillige med gårdene Rønhave, Gammelgaard og Kegnes på Als samt Sandbjerg i Sundeved, alt med tilliggende bøndergods. Den ældste broder, Christian, der levede ugift, måtte nøjes med Ærø, og den næstældste, Ernst, var faldet i kejserlig tjeneste i Ungarn. Tre yngre efterlevende brødre fik henholdsvis Nordborg, Glücksborg og Pløn.

Alexander var dengang en mand på 50 år med en talrig familie og bebyrdet med en ikke ubetydelig gæld. Han førte højrøstet klage over fædrearens stærke udskiftning, der gjorde det særlig vanskeligt at fortsætte hofholdningen på Sønderborg Slot. Da derfor kort efter den ugifte broder Hans Adolf af Nordborg bortkaldtes ved en tidlig død, afkøbte Alexander ham på dødslejet for en forholdsvis ringe sum de tre store gårde Østerholm, Rumohrsgaard og Melsgaard, og kong Christian IV stadfæstede for slægtens anseelses skyld købet som lensherre. Imidlertid anerkendtes det hverken af broderen Frederik, som efter testamentet arvede Nordborg, eller af de andre brødre; striden endte med, at Alexander beholdt Rumohrsgaard, men gav afkald på de to andre.

Alexander døde pinsemorgen 13. maj 1627. Dagen før sin død havde han gjort testamente og heri fastsat, at hans hustru skulle sidde i uskiftet bo for at få gælden betalt, den ældste søn, Hans Christian, arve det hele len, men indtil videre forblive ugift. Enkehertuginde Dorothea forestod da også hertugdømmet i de følgende trange krigsår, men var ikke i stand til at afbetale gælden, som tvært imod stadig voksede. Hun gik derfor ind på, at brødrene 17. december 1633 sluttede en arveoverenskomst, efter hvilken Hans Christian tiltrådte hertugdømmet med betydelige forpligtelser til sin moder og søskende. Dorothea døde 5. juli 1639 (født 25. august 1579).

Hertug Alexander blev stamfader til huset Sønderborg, efter 1863 den ældste gren af Oldenborgernes slægt. Hans søn Ernst Günther byggede Augustenborg på Als, August Philip fik godset Beck og blev stamfader til det nuværende danske kongehus. De andre sønners efterkommere uddøde i det følgende århundrede, og datteren Sophie Cathrine levede i barnløst ægteskab med den sidste greve af Oldenburg, Anton Günther.

Den 26. november 1605 blev han gift med Dorothea von Schwarzburg-Sondershausen. Hun var datter af Anna af Oldenburg (1539-1579) og datterdatter af Anton 1. af Oldenburg (1505-1573).

Alexander og Dorothea fik 11 børn:

1. Hans Christian, hertug af Sønderborg-Franzhagen, (i Beck 1607 - 1653).

- 2.Alexander Henrik, hertug af Sønderborg, (i Beck 1608 - 1657).
- 3.Ernst Günther, hertug af Augustenborg, (i Beck 1609-1689).
- 4.Georg Frederik, (1611-1676).
- 5.August 1. Philip, hertug af Holstein-Beck, (1612 - i Beck 1675).
- 6.Adolf, (i Beck 1613-1616)
- 7.Anna Elisabeth, (i Beck 1615-1616)
- 8.Wilhelm Anton, (1616-1616)
- 9.Sophie Katharina, prinsesse af Sønderborg (1617-1696), gift med grev Anton Günther af Oldenburg 31. maj 1635.
- 10.Eleonora Sabina, (1619-1619)
- 11.Philip Ludvig, hertug af Sønderborg-Wiesenburg, (i Beck 1620 - 1689).